

2 X JOULUKUU 2009 2

Julkaisija: **Kakskertaseura ry**

SISÄLTÖ:

Miten seurakunta
palvelee saarten asukkaita?

Pihakilpailuissa menestyneitä
Kakskerran pihoja

Raimo Narjus 80 v.
3.10.2009

Kakskertaseura osallistuu
JOY-Kulttuuriympäristökampanjaan

Vuoden Kakskertalainen
Markku Monnonen

Kansien kuvat: Ritva Nummiora
Joulukuun huurretta ja lokakuun ruskaa saarilla

Liisa Kuusela,
Martinseurakunnan pastori

Joulun taikaa?

”Joulun taikaa” – näin sanoilla eräs liike kutsui joulun alla asiakkaita poikkeamaan. Sanat oli kirjoitettu vanhan tallilyhdyn valaisemalla kyltille, joka hämärtyvässä iltapäivässä herätti jo sellaiseen salaperäiseen tunnelmaan. Näyteikunoista saattoi päätellä, että monenlaisista jouluun liittyvää rekvisiittaa olisi tarjolla.

Pysähdyin miettimään kyltin viestiä ”joulun taikaa”. Tarkoittaako se sitä, että joulu sinällään on ikään kuin yksi silmänkääntötempu, joka saa meidät hetkeksi unohtamaan arjen rutiinit? Vai sitä, että joulun voi tehdä taianomaiseksi, jos osaa hankkia tietynlaisia elementtejä, joita juuri tämä kauppa tarjoaa? Taianomaisuus sinänsä vetoaa ihmiseen. Se on tervetullut katkos yksitoikkoiseen puurtamiseen. Se antaa aikuiselle luvan hypätä lapsen kenkiin, lapsen uskoon, lapsen ihmetykseen.

Mutta mikä on taianomaisuuden toinen puoli? Se on totta vain saduissa, ei todellisessa elämässä. Joulupukin naamarin takaa paljastuvat, jos ei aina niin tutut, niin tavallisen ihmisen kasvot kuitenkin. Onko joulu siis kuitenkin juhla, jonka taika raukeaa ennemmin tai myöhemmin. Joulu ei ollutkaan sitä, mitä odotin, sitä, mihin tänä vuonna satsaisin, sitä, minkä ajattelin muuttavan suunnan perheessämme. Ehkä en jaksanutkaan tai minulla ei ollut varaa hankkia kaikkia

niitä elementtejä kotiini, joista joulun taika syntyy? Jääkö sitten osattomaksi joulusta?

Todellinen joulu ei ole taikatempu, mutta taianomaisuutta siihen liittyy. Vai mitä arvelet, joulun päähenkilön, Jeesuksen syntymisestä, ei kuninkaan poikana hovin ympäröimänä palatsin lastenhuoneeseen, vaan yksinkertaiseen talliin eläinten syöttökaukaloon, jossa häntä eivät ihailleet valtakunnan johtomiehet, vaan yhteiskunnan alaluokkaa edustavat paimenet. – Ensimmäinen joulu oli täynnä taikaa, mutta sellaista taikaa, joka ei raukene vielä tänäkään jouluna.

Joulun todellinen taika liittyy, ei sen ulkoisiin puitteisiin, vaan sen sisältöön. Avaa tänä jouluna ovi Betlehemin talliin. Älä kurkista vain kynnykseltä, vaan astu rohkeasti sisään. Pysähdy paimenten viereen seimen äärelle ja katso seimen lasta. Hän syntyi juuri sinua varten, jotta sinun ei tarvitsisi pelätä joulun taian raukeamista. Hän syntyi antaakseen sinun elämällesi sisällön ja tarkoituksen. Hän syntyi kuollakseen sinun puolestasi. Se ei ollut taikatempu.

PÄÄKIRJOITUS

Turun pihojen kätköistä

Turkuseuran kustantamana on joulumyyntiin ilmestynyt näyttävä kirja TURUN PIHOJEN KÄTKÖIS-TÄ. Se esittelee sekä runsain värikuvin ja palkintolautakuntien arviointitekstein Turun pihakilpailuissa palkittuja pihvoja ja Turun pihakulttuurin kehitystä vuosisatojen aikana. Pihoista esitellään sekä kilpailuvaiheessa että sen jälkeistä kehitystä tähän päivään. Kaksikerran erityisolosuhteet ovat merkinneet sitä, että saarten osuus palkitusta pihoista on poikkeuksellisen suuri. Toinen olennainen tekijä on Kaksikertaseuran ja sen alueraadin erinomaisen suuri aktiivisuus. Seura on kaikkiin pihakilpailuihin ilmoittanut lähes maksimimäärän kaikkiin mahdollisiin sarjoihin eli kaikkiin muihin, paitsi rivi- tai kerrostalopihoihin. Usein seura on etsinyt pihat vuoroin Kaksikerran vuoroin Satavan saarilta, jolloin on ollut helpompi haravoida mahdollisuudet riittävän tiheällä kammalla.

Suuri ansio on myös seuran alueraadilla, joka on omannut riittävän suuren

saarten tuntemuksen parhaiten pihojen löytämiseksi. Pitkän päivätyön raadissa ovat tehneet niin puheenjohtaja **Juhani Manner** kuin **Jaakko Lindberg** ja kuolemaansa asti myös **Tauno Siivonen**.

Kirjassa esitellään parisenkymmentä kaksikertalaista pihvaa: lähes kymmenkunta omakoti- ja saman verran lomapihoja ja vielä kolme yrityspihaa. Tosin sarjajaot varsinkin Kaksikertaseuran toimialueella ovat olleet aika vaikeasti määriteltäviä ja muuttuviakin. Pihat, jotka aikanaan on palkittu maatalouspihoina, ovat saattaneet muuttua, mikä omakoti, mikä lomapihaksi tai sitten säilyneet yrityspihana. Samoin aikanaan lomapihana palkittu piha on saattanut tulla uudelleen palkituksi omakotipihasarjassa. Kun lisäksi on pihvoja, jotka ovat vapaa-ajan käytössä, mutta käytetään silti aktiivisesti ympäri vuoden ja toisaalta entisiä vakinaisia asuntoja, jotka nyt ovat lomakäy-

tössä tai asuntoja jotka ovat nyt vapaa-ajan käytössä, mutta joissa on varauduttu pysyvään asumiseen, on valikoimakirjo täydellinen. Vapaa-ajan asuntojen ympärivuotinen käyttö saattaa myöhemmin muuttaakin sarjakakoa. Myös Saarten väljä rakennustapa ja vaihteleva maasto on parantanut täällä pihojen menestymismahdollisuuksia.

Erittäin miellyttävä oli havaita, että saarten kaikkien pihojen hoito- ja kuntotaso on vuosien mittaan yhä noussut kilpailuvaiheesta, siitä huolimatta, että ajankulku on havaittavissa niin pihoissa kuin niitten hoitajissakin.

Tulevaisuuden kuvaa näkyy kuitenkin myös uhkaavia varjoja Kaksikerran pihojen yllä. Kaksikertaseuran ankarista ponnisteluista huolimatta valtuustoon on menossa kaavaehdotus, joka kevenyksistä huolimatta on edelleen liian tehokas. Sama ilmiö on vielä pahempaa näkyvässä kaupungin muissa osissa. Ilmastonmuutoksen varjolla ajetaan koko kaupunkiin kaavoituspolitiikkaa, joka on todella uhkaamassa ympäristöä enemmän kuin konsanaan hiilidioksidi päästöt. Ylikorkeilla tehokkuuksilla tuhotaan, ei vain ympäristökuvaa ja alueen asuttavuutta ja viihtyisyyttä, vaan samalla menetetään koko kaupungin vetovoimakyky. Se näkyy jo nyt niin kaupungin väestönkehitysarvioissa kuin uusien yritysten sijoitusuntauksissa. Turunseutu on menettänyt aikaisemman johtoasemansa maakuntakeskuksena juuri Turun vuoksi ja uutiset poissieritystä eivät valitettavasti ole vain laman aiheuttama tilapäisilmiö.

Kuitenkin meillä niin aluerakenteen ja ilmaston luomat aineellisen kuin henkisenkin ympäristönkin lähtökohdat antaisivat mahdollisuuden kokonaan toisenlaiseen kehitykseen, elleimme me olisi hukanneet kykyämme hyödyntää niitä! Kaikki on meidän omasta tahdostamme kiinni. Asukkailla tämä tahto näyttäisi vielä pitkälti olevan, mutta miksi päättäjät eivät heitä kuuntele, vaikka heidän pitäisi jo nähdä, että ellei asukkaita kuunnella ne äänestävät jaloillaan! Kenen tahtoa päättäjät noudattavat?

Kuitenkin kaikesta huolimatta jälleen on tulossa Joulu, hyvän tahdon aika.

Hyvää Joulua ja hyvää tahtoa kaikille lehden lukijoille, myös päättäjille!

Luonnon rauhaa

Eräänä aamuna hiljattain herätessäni katsoin ulos ikkunasta ja kas sieltä minuun katsoivat kolme "bambia". Heillä ei ollut kiirettä mihinkään. Aikansa töllötettyään he täysin kiireettömäsati ja sirosti lähtivät pois. Harvinaista herkkua. Paljon tavanomaisempaa on nähdä pihalla kettuja, jäniksiä ja oravia

Elämäni kohokohtiin kuuluu myös istuminen terassilla yö-taivasta katsoen ja lepakoiden lentoja seuraillen. Luksusta on myös olla ulkona kovassa myrskyssä tuulten ulvoessa ja puiden humistessa ympärillä - ja kuitenkin olen Turun kaupungissa. Tietenkin haluaisi, että edellinen jatkuisi aina vain, mutta tiedän ettei se ole mahdollista, kaupunkikulttuuri uhkaa.

Asui Uudenmaankadulla kolme vuotta ennen kuin näin naapurini ensimmäisen kerran, kuitenkin jos olisimme avanneet ovemme yhtäaikaan niin ovet olisivat ottaneet kiinni toisiinsa. Täälläpäin naapuri tuntee, vaikka he asuvat kauempanakin. Kuulumisia vaihdetaan, meillähän on yhteisiä intressejä, joista tärkeimpiä ovat turvallisuus.

Luonnollista on, että asutus laajenee saarille. Kaava tulee ohjamaan asutuksen laatua ja tiheyttä ym. Mielestäni nykyisillä asukkailla pitäisi olla enemmän mah-

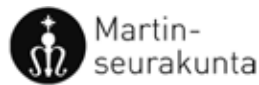

dollisuuksia vaikuttaa asiaan, sillä he jos ketkä haluavat pitää saaret tasokkaina asuinpaikkoina.

Kakskertaseura on tehnyt ehdotuksia kaavaa tehtäessä. Nyt kaava on hyväksytty kyseisessä lautakunnassa ja menee seuraavaksi Kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Seuratkaa hyvät jäsenet ja jos teillä on mahdollisuuksia, niin yrittäkää vaikuttaa päättäjiin, sillä aiottu asutus on edelleen paikoitellen liian tiheää.

On mielestäni hyvin kyseenalaista rakentaa kerrostaloja tänne Saarten säilyttäminen kauniina ja kiinnostavana asuinalueena on kaikkien turkulaisten etu.

Miten seurakunta palvelee saarten asukkaita?

Martinseurakunta toimii sekä mantereella että Hirvensalon, Sata- van ja Kaksikerran saarten alueella. Seurakunnan toiminta on avointa kaikille, asuinpaikasta riippumatta. Ohessa on tietoa siitä, millaista toimintaa seurakunnalla on eri-ikäisille saariston alueen toimipisteissä.

Hirvensalon seurakuntakeskus, Honkaistentie 85

Lapsille, nuorille ja perheille on tarjolla lasten päivä- ja iltpäiväkerhotoimintaa (ryhmiin ilmoittautuminen keväisin, tiedustelut toiminnasta ja varapaikoista Kasvatusasiain keskukselta, p. 2617 220) muskariryhmät maanantaisin (rajattu ryhmäkoko) ja perhekerho torstaisin klo 9.30–11.00, nuorten toiminnasta löydät tarkempaa tietoa osoitteesta www.seitsemaivaas.fi

Eri-ikäisille ja eri elämäntilanteissa oleville aikuisille löytyy mm. perinteisempää ja uudempaa jumalanpalvelustoimintaa, kuten Missiomessut kerran kuukaudessa diakoniatyöntekijä päivystys tiistaisin klo 9–10 (diakoni **Katja Suominen**, p. 040 341 7419), diakoniatyön yhteinen ajanvaraus Martin seurakuntatalolla torstaisin klo 9–11, p. 2617 425. Eläkeläiskerho keskiviikkoisin klo 13.30

Hennalan seurakuntakoti, Hennalantie 10

Lapsille, nuorille ja perheille on tarjolla

lasten päiväkerhotoimintaa (ryhmiin ilmoittautuminen keväisin, tiedustelut toiminnasta ja varapaikoista Kasvatusasiain keskukselta, p. 2617 220). Perhekerho tiistaisin klo 9.30–11.00

Haarlan koulu, Meteorikatu 1

Lapsille, nuorille ja perheille on tarjolla koululaisten aamuhoido sekä iltpäiväkerho ma-pe koulun jälkeen (tiedustelut toiminnasta Kasvatusasiain keskukselta, p. 2617 220). Perhekahvila keskiviikkoisin klo 9.30–12.00

Kaksikerran kirkko

Syys- ja kevätkaudella jumalanpalvelukset pääsääntöisesti kerran kuukaudessa, kesäaikana jumalanpalvelus- ja musiikki-tilaisuuksia joka sunnuntai.

Martinseurakunnan työntekijät ovat mukana toiminnassa eri puolilla seurakuntaa. Hirvensalo-Satava-Kaksikerta-alueella yhteyshenkilönä on pastori **Liisa Kuusela**, p. 040 341 7417. Perhekerho- ja muskaritoiminnasta tiedustelut perhetyöntekijä **Marjaana Erkamaa** p. 040 341 7626.

Tarkempia tietoja seurakunnan toiminnasta löydät kirkollisista ilmoituksista (Kirkko ja me-lehti, Turun Sanomien ja Turkulaisen ilmoitukset) sekä kotisivuiltamme www.martinseurakunta.fi

Tervetuloa mukaan seurakunnan toimintaan – seurakunta on sinua varten!

*Raimo Narjus 80v.
3.10.2009*

*Juhlaseminaari
Forum Marinumissa*

*Perhepiirissä juhlistavan
omien töiden
"arkkitehtuurikierros"*

Kiitos

Menneiden polvien viesti:

On tärkeää menneisyyttä arvostaen
pyrkä tähtsämään myös riittävä
pitkälle tulevaisuuteen.

Kiitokset myös tuesta
vanhojen beneitten vaalimiseen.

A handwritten signature in cursive, likely belonging to the author of the text.

Liisa Nummela

Vuoden Kakskertalainen

MARKKU MONNONEN

Koti Markku

Vuoden 2009 kakskertalaisemme on meille kaikille tuttu viran puolesta. **Markku** on ollut 10 vuotta erittäin pidetty Kakskertaseuran puheenjohtaja ja sen lisäksi Markun nimi on tullut esille, jos missäkin yhdistyksessä ja tilanteessa, ja vain positiivisessa merkityksessä. CV ja meriittilista on siis pitkä ja ansiokas, mutta millainen mies sen kaiken takana oikein on? Vaimon, **Eilan**, piti tämä kertoa, mutta hän siirsi sen eteenpäin Kakskertapäivätoimikunnalle ja minulle.

Ensimmäinen asia Markusta selvisi siis heti. Hän on osannut valita itselleen erittäin nokkelan ja älykkään vaimon. Eila luonnehti Markkua erittäin huomaavaiseksi ja huolehtivaksi mutta jämätkiksi puolisoksi, jolle tosin kodin arkias-kareet ovat vähän vieraita. Todistettavasti Markku on kerran pudistellut mattoja Eilan veljenmökillä, ei siis kotona, ja kerran avioliiton alkupuolella auttanut lievän painostuksen alaisena tiskauksessa. Lapsiinsa Markku on saanut hyvät ja lämpimät välit ihan arkipäivän toimien kautta. Eilan työt, kun alkoivat aamulla seitsemältä, mutta lapset vietiin tarhaan ja kouluun virka-ajan puitteissa eli puoli-yhdeksäksi. Sama aikataulu isän kanssa ja aamutoimet olivat käytännön syistä isän vastuulla. Sattui kuulemma joskus

niin, että Maijalla oli kaksi beibikauluspuseroa päällekkäin, ja napit edestä napitettuna kuten kauluspaita... Olikohan Eilan illalla tekemässä vaatelajittelussa ollut toivomisen varaa? Tarina kertoo vielä, että lapset tekivät isälle jekkua, eivätkä huomauttaneet, kun aamukuljetus poikkesi totutusta. Totesivat vain satamassa, että saadaanko mekin tulla isän töihin ja meneekö isä tarhaan. No sattuihan sitä paremmissakin piireissä.

Lasten ollessa pieniä kauppareisuus tehtiin kerran viikossa yhteisvoimin, mutta nykyään Eila hoitaa ne yksin. Markku on hyvä seuramies ja innokas isäntä, joka pitää vieraista. Herkkusuu hän on myös, muttei suunnittele ruokalistaa kunhan vaan aterialla on tarjolla kunnon keittoperunoita. Teoriassa Markku kuitenkin on loistava leipuri ja todellinen viherpeukalo. Vieraslistan suunnittelu on hänen puuhaansa.

Avioliittoon mennessään Markku oli luvannut Eilalle pitää hänet hellapuissa ja toimittaa puut sisälle ja lämmittää saunan. Nämäkin lupaukset hän on kunniakkaasti hoitanut. Merkkipäivät hän on muistanut kiittävästi. Vain kerran hän on unohtanut hääpäivän ja se on jäänyt mieleen, kun oli kyseessä hopeahääpäivä. Matkoilla Markku huo-

lehtii käytännössä kaiken, Eilan tarvitsee vain katsoa, että matkalaukut on pakattu. Perheen talous on Markun vastuulla, hän hoitaa laskut, vakuutukset, veroilmoitukset, autojen huollot ja muut vastaavat paperiasiat. Markun huolenpitoa on myös se, että hän soittaa matkoilta kotiin ja kyselee kuulumiset ja on näin ollen koko ajan tilanteen tasalla kotiasioissa. Koska hänen arkensa on hyvin epäsäännöllinen ja kotiintuloaikaa on vaikea sanoa etukäteen, hänelle on tullut tavaksi soittaa kotiin, kun on päässyt lähtemään tai viimeistään Wahlrooskan

kioskilta, kun viimeinen työpuhelu on päättynyt. Eilan mukaan tavallinen koti-ilta on kovin hiljainen. Eila tekee kotiasiareita ja käsitöitä, Markku taas perehtyy seuraavan päivän työtehtäviin, lukee pöytäkirjoja ja esityslistoja. Tämä selittää sen, miksi Markku on aina hyvin perillä kaikista asioista, joissa on mukana. Työasioista ei kuitenkaan kotona liiemmästi puhuta, koska kun joskus aikaa jää, on muutakin puhuttavaa. Joskus, kuitenkin äärimmäisen harvoin, keskustellaan vähän isoillakin kirjaimilla. Mökötys kulttuuria ei Monnosilla harrasteta ja niinpä Markku nukkuu yönsä hyvin yhteisessä parivuoteessa Eila kainalossaan.

Koti Markku vaikuttaa näin Kaksker-tapäivätoimikunnan pikatenttaus haastattelun perusteella siis varsin mukavalta ja leppoisalta mieheltä ja puolisolta, tosin vähän vanhanaikaiselta noiden kotitöiden jakamisen suhteen. Komentelusta Markku ei myöskään pidä eikä siis ole erityisen tottelevainen. Mutta poikkeus tähänkin asiaan löytyy: tyttäreillä on kuulemma eri oikeudet komennella isää. Tämä on kyllä tuttua allekirjoittaneelle. Kahden tyttären äitinä ei voi kuin hymähtää, kun katsoo kuinka vain isä tottelee tyttäriään. Markku on siis hyvä, kunollinen tavallinen suomalainen MIES.

Vuoden kakskertalainen puolisoineen retkellä Pytinkien Paris -tapahtumassa ympärillään loput retkikunnasta.

Ritva Nummiora

Kakskertalaiset vierailulla

Täysi bussilastillinen Kakskertaseuralaisia vieraili lauantaina 29.8. Uudessakaupungissa nyt jo kolmatta kertaa järjestetyssä Pytinkien Paris -tapahtumassa. Kakskertalaiset oli tänä vuonna mukaan järjestänyt **Jaana Majatie**, kiitos hänelle! Vierailumme aiheena oli suuri tiedonnäkö, halu nähdä ja kokea kaupunkimaisen puutaloasumisen aitoa henkeä, pihoja myöden. Sisustamista ja rakentamista oli nähtävissä 152 vuoden ajalta ja koteja ja pihoja oli avoinna noin 60 tänä vuonna. Mukaan mahtui sekä herrasväen asumuksia että viehättäviä pieniä torppia kaupungin laitamilla.

Kodit olivat yksityiskoteja ja jokainen kävijä oli samalla talon asukkaille myös

odotettu henkilökohtainen vieras. Se myös tuntui: grillit ja kahvipannut olivat kuumina joka puolella kaupunkia ja ventovieraatkin jutustelivat tyytyväisinä keskenään näkemästään, pihaomenoita mutustellen.

Rakentamiseen liittyvien yksityiskohtien lisäksi itse puutalossa asuminen oli kiinnostava asia. Lähes 200 vuotta jatkunut asuminen näissä taloissa, nykyomistajien haastatteluineen, antoi ainutlaatuisen mahdollisuuden pohtia tämän tyyllisen asumisen iloja, verrattuna esim. normaaliin asunomessutarjontaan.

Kyllä jäivät messut toiseksi, ainakin tämän vieraan mielestä.

Tarja Kaskimäki

TERVEYDEN VAIHDEVUODET

Nainen täytettyään enemmän kuin 45 vuotta voi sanoa helpostikin ylirentojen lihasten, kertyneiden lisäkiilojen, kohonneen verenpaineen ja sen sellaisen johtuvan vaihdevuosista.

Mies lähestyessään 50 vuotta ajautuu kriisiin vuosien loppumisen ja sydänkohtauksen pelossa.

Keski-ikää edeltää elämän ruuhkavuodet, jolloin aika ja energia tuntuu menevän itsemme ulkopuolelle, uran luomiseen ja perheeseen. Aikaa oman kehollisuuden harjoittamiseen tai huoltoon ei ole eikä sitä aina koeta tarpeelliseksi, sillä terveys tuntuu itsestäänselvyydeltä nuoruuden jälkeen.

Nopeatempoinen elämä edellyttää keholta hurjaa toimintavalmiutta jaksaa toimia ja olla tukena mielemme jaksamiselle. Lisättäessä yhtälöön riittämätön lepo, vähäinen ulkoilu ja suojaravinteiden niukkuus syntyy kehoon aineenvaihdunnallinen/toiminnallinen stressitila, joka hidastaa kehon puhdistautumista eli huoltoa johtaen hapettomuuteen ja heikentyneeseen aineenvaihduntaan ja sairastumiseen.

Vuodet eivät todellisuudessa tuomme mitään uutta eivätkä oikein hei-

kennäkään meitä. Vuodet ainoastaan hidastavat hieman solujemme toimintaa mutta eivät estä niitä uusiutumasta.

Meidän kaikkien kehot tarvitsevat huoltoa, joten mitä tehtäisiin?

- Nukutaan... Aikuisenkin unen tarve on n. 7 tuntia hyvää unta. Näin hermosto ehtii palautua ja valmistautua uuteen päivään

- Hapetutaan... Liikutaan tai hyötyliikutaan ulkona yhtäjaksoisesti 70min, mielellään 3 x viikossa hieman kohonneella sykkeellä, jotta sisäelinten huolto eli rasva-aineenvaihdunta saataisiin käyntiin. Tervehdytetään puhdistavat elimet ja harjoitetaan sydän- ja verenkiertoelimet.

- Syödään terveellisesti ja tuetaan kehoa suojaravinteilla. Tyhjistä ei kehity uutta.

- Muistetaan juoda vähintään 1.5 litraa vettä päivässä, jotta keholla olisi mahdollisuus huuhdella solujaan. Jos emme juo riittävästi kehon kok. toksikoottisuus nousee ja keho alkaa sitoa soluihin ylimääräistä nestettä "laimentaakseen" eli suojatakseen soluja happamoitumiselta näin taas syntyy turvotusta.

Ryhdytään harrastamaan slow life elämää ja keskitytään itsemme.

Raimo Narjus

Turun ja myös Kakskerran pihojen kätköistä

Turkuseuran ja kaupunkiosaseurojen vuosien ponnistelu on saanut näytävän välietapin.

Sotien jälkeisen jälleenrakennuskauden hartiapankkivoimin rakennetut omakotialueet olivat usein lohduttoman näköisiä, kun rakentajien voimavarat eivät tahtoneet riittää ympäristöjen viimeistelemiseen. Tilanteen korjaamiseksi kaupunki päätti järjestää ns. esipihakilpailuja omakotialueitten katunäkymien kohottamiseksi. Kilpailujen laajennuttua koko tontin käsittäviksi ja omakotiyhdistysten tultua mukaan järjestelyihin saivat Pihakilpailut alkunsa. Ne jatkuivat kuitenkin ylhäältäpäin johdettuina ja järjestettiin kaupungin määräämillä alueilla ja innostus alkoi vähitellen hiipua, rakennustapojenkin muututtua.

90-lukua lähestyttäessä kaupunki kääntyi Turkuseuran ja eripuolilla kaupunkia nousseitten Kaupunginosaseurojen puoleen laajentaakseen kilpailujen järjestäjien joukkoa. Tällöin koko järjestelmä uusiutui. Keskusjohtoisesti valmistettiin enää kilpailujen säännöt ja ohjelmat, mutta itse kilpailuun ilmoittautuivat KO-seurat ja Ok-yhdistykset, joitten valitsemat alueraadit tekivät kilpailuun ilmoitettavien pihojen valinnat. Kilpailu oli näin muuttunut aluelähtöiseksi. Ta-

voitteena luonnollisesti ympäristön vaaliminen pihakulttuurin tasoa nostamalla, jolloin keskeisenä on rakennetun ja pihaympäristön kokonaisuuden korostaminen ja lähtökohtien kunnioittaminen.

Samalla kilpailu laajeni koko kaupungin kattavaksi ja eri asumismuodot käsittäväksi. Omakotipihojen lisäksi saivat omat sarjansa loma-, rivi-, kerrostalo- ja vielä yrityspihat. Samoin järjestäjätahoiksi ilmoittautuivat mukaan V-S Kiinteistöliitto ja Turun Yrittäjät.

Lähes alusta asti oli lähtökohtana, että kertyneestä aineistosta kootaan myös kirja, joka pihakilpailussa menestyneitten pihojen ohella esittelee myös laajemmin Turun pihojen kehitystä ankean harmaasta puuttomasta ympäristöstä nykyiseksi vehreäksi kaupungiksi. Näin syntyi Turkuseuran kustantamana näyttävä kirja **TURUN PIHOJEN KÄTKÖISTÄ**.

On selvää, että tällaisen kaupungin eri osien esittely tällaisen kilpailun pohjalta, ei voi tasapuolisesti kohdistua kaupungin kaikkiin osiin. Eri syistä kaikkien kaupunginosien seurat tai niitä edustavat omakotiyhdistykset eivät ole katsooneet aiheelliseksi osallistua kilpailuun. Siksi joiltakin alueilta ei mukana ole pihoja olleenkaan. Osin tätä puutetta korjaa Elämää Turun Piholla kirjoitus-

ja kuvienkeruukilpailun palkitut kuvat ja jutut sekä arviointi kaupungin eri osien luonne-eroista.

Kaks kertaseura on alusta asti ollut tiiviisti mukana jokaisen pihakilpailun järjestelyissä. Kun Kaks kerran ja Saravan saarten merelliset olosuhteet ja väljä rakennustapa ovat tarjonneet myös kaupungin moniin muihin osiin nähdessä poikkeuksellisen hyvät menestysmahdollisuudet kilpailuissa. Siksi kaks kertalaisten pihojen osuus on harvinaisen suuri. Kirjassa esitellään lähes 20 kaks kertalaista pihaa. Koska saarten pihojen osuus on näin suuri, päätti 2X-lehti esitellä esimerkin luonteisesti lähemmin noin puolet näistä, jolloin pi-

hojen nykyisten omistajien haastatteluun luodaan lisäkuvaa, miten nämä ovat tapahtuman kokeneet. Osa pihosta on ollut esillä juuri viime aikoinakin. Mm viime numerossa kerrottiin laajasti Marja ja Martti Artukan Jugendhuvilasta ja pihasta eri vaiheineen. Siksi ei kaikkia kirjassa esiteltäviä pihvoja ole tässä lehdessä esitelty. Näin artikkelien avulla pyritään antamaan vihjeitä millaisen kuvan Kaks kerran ja Satavan pihosta saa.. Kirja antaa monipuolisen kuvan saarten pihakulttuurista ja antaa kaikille kaks kertalaisille vinkkejä myös omien pihojen kunnostamiseen ja muodostuneeseen näytäväksi lahjakirjaksi saarten asukkaille.

Hyviä hetkiä Pihakirjan parissa.

Kaks kerta-Satava vesiosuuskunta kiittää kaikkia saarelaisia, jotka ovat luottaneet hankkeeseemme ja ovat osaltaan olleet mukana mahdollistamassa vesi- ja viemärijärjestelmän rakentamisen Kaks kertaan. Rakenteilla oleva vesi- ja viemärijärjestelmän rakentaminen on mittava ympäristöteko, jonka toteutuminen on alueen kaikkien asukkaiden etu.

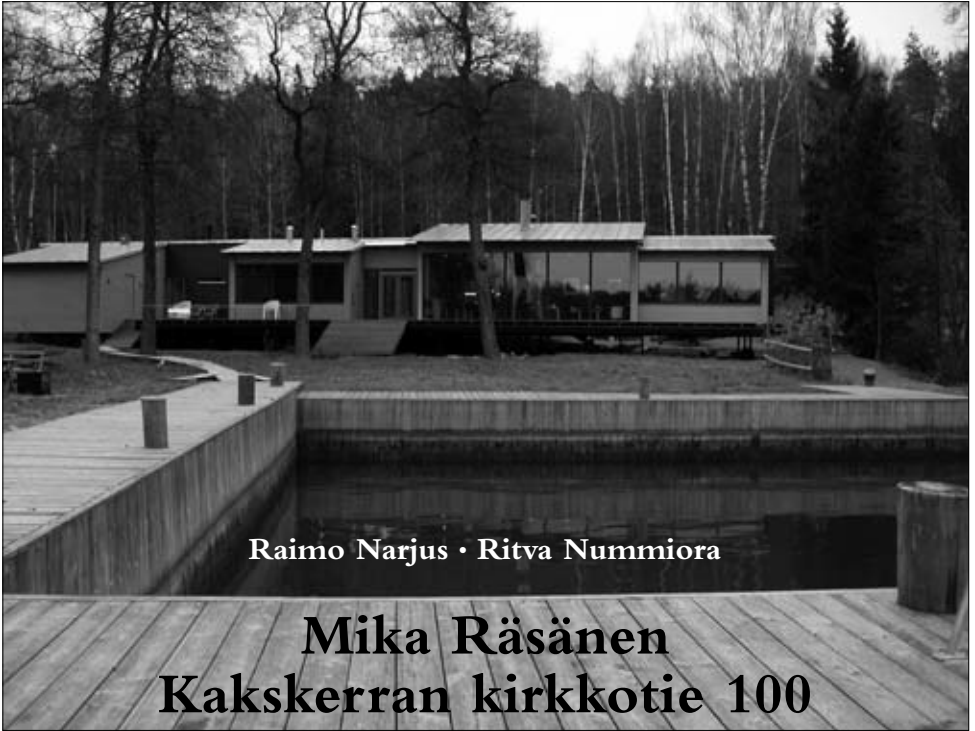
Paljon on saatu yhdessä aikaan. Vappartintien varrelta ja Harjattulan alueelta menevät jätevedet jo Kakolan keskuspuhdistamoon. Tämä on suuri askel vesistön suojelemiseksi. Uudet meriluvat on myönnetty ja työ jatkuu edelleen.

Jo ennen vuoden vaihdetta siirrymme tekemään työtä Satavan saareen. Toivomme, että ne jotka eivät ole vielä tehneet ratkaisuaan viemäri liittymästä, tekisivät sen pian, sillä kapasiteettimme tarjota liittymiä on rajallinen. Vanhat kiinteistön omistajat ovat kuitenkin etusijalla, mikäli viemäri varaus tulee 31.5.2010 mennessä. Nyt on siis aikaa päättää haluaako olla mukana rakentamassa vesi- ja viemärijärjestelmää, jolla osaltaan suojellaan myös Itämeren tuleville sukupolville.

Kiitos kuluneesta yhteistyövuodesta!

Hyvää joulua ja ympäristöystävällistä alkavaa vuotta!

Kaks kerta-Satava vesiosuuskunnan hallitus

Raimo Narjus • Ritva Nummiora

Mika Räsänen Kaksikerran kirkkotie 100

Mika Räsänen etsi vuosituhatosen Malussa Kaksikerrasta omakotitaloaan varten rantatonttia, jossa olisi näytävä sijainti, hyvä satama ja kohtuullisen alhainen lähtöhinta. Yhtälö, varsinkin viimeksi mainittu ehto mukaan luettuna, oli jokseenkin epärealistinen. Mutta kun ammattimies on asialla, ei mikään ole mahdotonta. Täytyy vain nähdä vähän enemmän vaivaa ja käyttää paljon enemmän mielikuvitusta.

Niin löytyi Kaksikerran kirkon naapurista vanha pieni huvila ja tontti, joka lähtöhinnaltaan oli sopiva, täytti myös näyttävän sijainnin ehdot, mutta muuta se ei varmuudella täyttänytkään. Tontti oli pieni, suurin osa vanhaa vesijättömaata joka jatkui metrikaupalla samanlaisena matalana ruovikkona, rantaan oli tosin

kasvanut muutamia kookkaita tervaleppiä. Tonttiasian-tuntijan silmä näki kuitenkin sen piilevät mahdollisuudet. Vaikka tontin keskikorkeus oli alle metrin, eikä suurta purjevenettä ollut seilattavissa lähellekään rantaa, oli ongelma rakentamalla ratkaistavissa. Riittävän väylän ja satama-altaan ruoppaaminen toisi runsaasti ruoppausmassaa, jonka läjittäminen tontille lähes tuplaisi sen keskikorkeuden. Vieläkin jäi kuitenkin matkaa Turun rantarakentamisen minimikorkeuteen +2.5. Näin varovainen asiantuntija teki ehdollisen kaupan ja ryhtyi selvittämään rakennuslupamahdollisuuksia.

Yhteistoimin naapurin kanssa päätettiin ruoppauksesta, mutta omakotitalon poikkeusluvan saaminen alle ½ hehtaarin rakennetullekin rantatontille, oli tuskan

takana. Kaupunki näki, että ympäristö-
lisesti kirkon naapuruuteen omakotitalo
sopi paremmin kuin kesähuvila ja oli
valmis joustamaan, mutta Ympäristökes-
kus luki vain määräystekstejä, eikä ha-
lunnut käyttää minkäänlaista harkintaa.
Nykyisen rakennuslain mukaan valituk-
set ratkaistaan hallinto ja korkeimmassa
oikeudessa, jolloin asiaa käsittelevät vain
lakiasiantuntijat. Siksi näissäkin jatkui
asiantarkastelu vain pykälien valossa il-
man käytännön harkintaa. Lopputulok-
sena oli loma-asunnon rakennuslupa 9
vuoden kamppailun jälkeen!

Nyt kun tontti on kaavassa saamassa
pysyvän rakennuksen rakennusoikeuden,
käyttötarkoituksen muutos lienee enää
ajan kysymys. Onneksi loma-asuntokin
muuttuneen käytännön vuoksi täytyy
voida olla myös talvella asuttava, tämä
merkitsee sitä, että itse rakennuksessa
loma- ja pysyvän asunnon ero on käy-
tännössä poistunut.

Mitkä olivat perheen tavoitteet itse rakennuksen suhteen?

Asuttuaan kymmenkunta vuotta ns.
”uusvanhassa” talossa, tavoitteena oli nyt
moderni rakennus, jossa paikan edut,
kirkko- ja merinäköala olisi otettava
huomioon. Neljäs ehto oli taas hankala:
talous. Pyydettyään luonnoksia useam-
maltakin arkkitehdilta, Mika Räsänen
oli saanut Pauno Narjukselta kolmekin
vaihtoehtoista luonnosta, jotka kaikkikin
häntä miellyttivät, niin pohjaratkaisuil-
taan kuin kokonaisnäkymltään. Luon-
noksissa Räsäselle rakkaalla Esterita-
veneellä oli näyttävä asema. Suunnittelija
oli näin löytynyt, mutta oli pitkä taival
vielä taloudellisesti toteuttamiskelpoi-

seen ratkaisuun. Tässä oli suurena apuna
tuttu rakennusinsinööri, joka oli myös
ihastunut suunnitelmiin ja pystyi löytä-
mään niihin kompromissiratkaisun, jolla
päästiin lähelle arkkitehdin alkuperäis-
ideaa, mutta saatiin kustannuksia tingi-
tyksi puolestaan lähemmäksi rakennutta-
jan asettamia rajoja.

Näin suunnittelijan ja rakennuttajan
vuoropuhelu johti tulokseen joka täytti
kummankin yhtenäiset suunnitteluta-
voitteet, mutta pysyi osapuilleen myös
talouden sanelemissa rajoissa.

Lopputulos on silmiä hivelevä koko-
naisuus, joka nyt vajaa vuoden asumisen
jälkeen, näyttää selvästi vastaavan tyy-
tyväisen asukkaan toiveita. Kun utelen
mikä miellyttää eniten, saan vastaukseksi:
kokonaisuus, jossa oleskelu-, ruokailu-,
keittiö- ja kirjastotilat lomittuvat vain
liukuovien tarvittaessa rajaamaksi tilaksi.
Lopputulos tekee valoisan, väljän vaiku-
tuksen, josta on näköalat kaikkiin suun-
tiin ja tuntuu paljon suuremmalta kuin
120 m².

Tämä on saatu aikaan käyttämällä
rakennuksen koko 37 m. pituus hyväksi
yhtenäisenä toisiinsa avautuvana huo-
nesarjana, joka sivusuunnissa avautuu
keittiökaappien välistä etelään ja olo- ja
ruokailutilan kokomittaisella lattiasta kat-
toon ulottuvalla ikkunaseinällä merel-
le ja satama-altaaseen. Akselin toisessa
päässä eteistilojen poikkiakselin toisella
puolen ovat pesu- ja saunatilat, joista on
suora yhteys mereen ja omaan vilvoit-
telutilaan. Talolle onkin ominaista run-
saitten terrassien avulla luodut eri ilman-
suuntiin avautuvat ja eri tuulilta suojaa
antavat ulko-oleskelutilat.

Väljyyden tuntua on oleellisesti lisää-

mässä se, että vähintään vähäisin yläikkunoin katto on kokonaan irrotettu seinärakenteista ja leijuu ikään kuin ilmassa.

Erityisesti kiinnittyy huomio loppuun asti harkittuihin yksityiskohtiin, jotka yhdessä pelkistetyn väriskaalan kanssa – harmaa ja valkoinen yhdessä vaalean puun kanssa – tekevät huippuun viimeistellyn vaikutuksen. Kuvaavaa suunnittelun ja rakentamisen pikkutarkkuudesta on, että arkkitehti sai rakentajat innostumaan ajatuksestaan rakentaa talo ilman listoja. Tämä merkitsee tarkkaa mitoitusta, jolloin päästiin todella niin yksityiskohtaisiin liitoksiin, että niitten peitteeksi ei todella listoja kaivattu. Tavallisestihan tehdään ensin epätarkka huono sauma ja se peitetään listalla, jolloin tuloksena on kaksi huonoa saumaa. Täällä kaikki oli toisin: jokainen sauma oli siisti ja listaton. Vaakalaudoituksen saumat olivat lisäksi samalla tasolla ikkunan sisä- ja ulkopuolella!

Kun kysyn onko varauduttu perheen aina muuttuviin tarpeisiin, saan vastaukseksi, että rakennuksen on jo nyt täytynyt osoittaa joustavuuttaan. Pitkä rakennusaika on johtanut siihen, että myös perhekoostumus on sen aikana ehtinyt muuttua. Lapset poika ja tytär ovat lentäneet kotipesästään jo omille urilleen ja vain poikkeavat täällä käymään, mutta tilanne on muuttunut myös sikäli, että perheen toinen jäsen on vaihtumassa. Mika Räsänen asuu tällä hetkellä taloa yksin. Myös toinen ratkaiseva muutos on tapahtunut alkusuunnitelmien jälkeen. Myöskään satama-allas ei toimi enää Esteritan kotisatamana. Usein käy niin, että rakennusvaiheessa toisesta suuresta kustannuserästä, veneestä joudutaan tois-

taiseksi luopumaan. Tässä tapauksessa ei kuitenkaan onneksi kovin kauaksi vaan sisaren perheen haltuun ja vene on tois-
taiseksi korvautunut yhteysveneeksi.

Myös lisärakennustarpeisiin suunnitteluvaiheessa varauduttiin, mutta nyt tarvetta ei ole näköpiirissä ainakaan lähivuosina.

Satama-altaalta katsottuna rakennuksen keveysvaikutelma korostuu. Kuten alussa todettiin, tontin korotettukin korkeusasema ei täyttänyt sallittua minimiä.

Siksi rakennus jouduttiin kapeitten metalliputkien avulla nostamaan kokonaan irti maasta. Nyt ei vain katto leiju seinien yläpuolella, vaan koko rakennus ei näytä tukeutuvan maahan ollenkaan vaan nyt koko rakennus leijuu!

Talon sisääntuloakselin jatkeena on varasto ja autotallisiiven ja päärakennuksen välissä saunaterassille ja merelle avautuva näköala aukko. Tähän on tulos vielä liukuportti, jolla voidaan suoraa näköyhteyttä rajoittaa saunomisen ajaksi.

Paitsi veneily perheen harrastuksiin on kuulunut myös kalastus, jota palvelemaan on rakennettu päärakennuksen ja satama-altaan tuntumaan pieni kalamaja verkko- kalanperkaus- ja savustuspaikoihin.

Itse rakentaminen tapahtui työurakana, jolloin urakoitsijana toimi Turun Kotitalot oy ilmeisesti suurimmaksi osaksi rakennuttajan tyydytykseksi. Rakennus alkaa olla valmis mutta tontin suhteen työtä vielä riittää ainakin istutusten osalla. Siiven tuntumassa ja jatkeena on jo istutettu omena- ja luumupuita, joista tulee ennen pitkää nousemaan tontin puutarha.

Tämän tontin osalla ei malta olla kysymättä, miten talon isäntä suhtautuu viime aikoina usein uhkaavaksi maalatuihin vedennousuennusteisiin? Rakennuslupataistelun yhteydessä hän hankki myös tästä kysymyksestä asiantuntijalausnon. Lausunto oli rauhoittava: ei ongelmia ainakaan lähimmän sadan vuoden aikana!

Kun kysymyksessä on eräänlainen asumisen ammattilainen, kysyin miten neuvot niitä, jotka nyt harkitsevat rakentamisen aloittamista? On omaksuttava

pitkä pinnaa ja käytettävä pätevien asiantuntijoiden apua.

Entä kumpaa suosittelet valmistalon ostamista vai omakohtaista rakennuttamista ja yksilöllistä suunnittelua?

Vaikka talokauppiat lupaavatkin, että toivomukset otetaan huomioon, tämä koskee kuitenkin vain joitakin tilojen yksityiskohtia, mutta rakennuksen ja tontin vuorovaikutuksen ja rakennuttajaperheen erityistarpeitten huomioonottaminen jää valmistalossa puuttumaan. Kyllä räätälityönä teetetty koti tuottaa yleensä korkealuokkaisemman tuloksen, josta asukas voi nauttia kokonaan toisella tasolla.

Miten rakentamista Kaks Kerrassa voitaisiin mielestäsi parantaa?

Avointa asukkaitten ja viranomaisten vuorovaikutusta pitäisi olennaisesti saada paranemaan. Kyllä yksilökeskeistä asumisen suunnittelua suosiva rakentamisen ohjaus ja merellisen väljän asumisympäristö-vaihtoehdon valintamahdollisuus olisi koko kaupungin etu. Yhteyksien turvaaminen keskustaan ja katsominen pitemmälle tulevaisuuteen olisi myös tärkeää.

Kaks Kerran tulevaisuuden Räsänen näkee kuitenkin valoisana, koska sen tarjoamia muita alueita vetovoimaisempia mahdollisuuksia kaupunki tuskin voi lopulta jättää ottamatta huomioon.

Pihakilpailuissa menestyneitä Kaksikerran pihvoja

Lasse Aaltonen ja Oili Ojala

Ensimmäisessä pihakilpailussa 1991 sai ensimmäisen palkinnon **Tuula** ja **Lasse Aaltosen** koivuinen mäennyppylä Kirkko ja Vapparintien risteyksessä. Ympäristöllisesti koivikko laajan peltoauki-
on päätteenä on maisemallisesti tärkeä, samalla kun se toimii tontin ja asunnon suojana vilkasliikenteisen tien häiriöitä vastaan. Rakennuksen sijoituksella on onnistuttu hyödyntämään tehokkaasti myös ne vähäiset merinäköalamahdollisuudet, jotka tontilla oli.

Tämä KO-seurojen ensimmäisen pihakilpailun palkinto tuli omistajille yllätyksenä, vaikka he kyllä tiesivät pihansa eteen ahkerasti uurastaneensa.

Alusta asti, jo ennen kilpailua, he olivat tiedostaneet koivikkomäen ja rantanäkymän merkityksen tontille, mutta kyllä tunnustus tietysti kannusti jatka-
maan. Merinäköalan näkymää on voiton jälkeen vielä tehostettu mm. lammen ja veistoksen avulla.

Suuria uusien hankkeita ei nyt ole odotettavissa ja parannustoimenpiteitä pyritään hoitamaan voimien mukaan. Ruohon niitot, puitten leikkaukset ja vastaavat ovat olleet lähinnä isännän harteilla, **Oili Ojalan** hoitaessa nykyisin uusien pensaitten ja kukkien istutukset. Käytäväkoivujen leikkaus oli lähinnä kokeilu, jonka isäntä keksi **Jukka Vi-**

hannolta, tavoitteena sekä niitten koon pitämisen kohtuullisena, että uusi muo-
toilukokeilu, koivujen valkoisen rungon ja pallomaisen muodon esille saamiseksi. Kun hoidettavana on myös Soltorp, on puuhailua kyllä ihan riittämiin.

Kaarina ja Matti Helle

Purola on pieni mäennyppylä Vapparintien varrelle Myllypuron tuntumassa. Se ei liity suoraan Myllykylän vanhaan kyläympäristöön, mutta kytkeytyy sen vaikutuspiiriin syntyneeseen sodanjälkeiseen asutukseen. Purolan ovat Helteet rakentaneet 80-luvun lopulla, joten piha ilmoitettiin kilpailuun varsin varhaisessa vaiheessa. Sille on luonteenomaista, että kallioinen mäki ja sen luontainen kasvusto, tässä tapauksessa männikkö ja katajat, hallitsevat edelleen tontin maisemakuvaa. Asiantuntemuksella on tähän lähtöasetelmaan varovaisesti tuotu asutun tontin vaatimat lisäykset: rakennukset, tie ja niitten maisemaan kytkemiseksi tarvittavat istutukset. Rakennuksen harjakatto ja punamultakäsittely kytkevät sen kylän muuhun asutukseen, mutta poikkeavilla mittasuhteilla ja avaralla etelään ja näköalaan suuntautuvalla parvekkeella on sille luotu myös omaa ilmettä.

Ammattitaito näkyy myös tavassa, millä tonttiin oli jo -94 saatu nopeasti asutun ja viimeistellyn leima, suurimpaan osaan tonttia ei ollut kajottu lain-

kaan ja kukkaloisto oli luotu rakennukseen kytkeytyvillä istutuslaatikoilla ja tien reunuskasveilla. Näillä se saavutti jo siinä vaiheessa kunniamaininnan, vaikka piha oli vielä selvästi kehitysvaiheessa.

Nyt tonttia on jo ehditty kunnostaa pitemmälle, mutta edelleen luonnon lähtökohdille on annettu maisemakuvan päärooli. Tien lämmin punatiilipäällyys ja sen luonnonkivikytkentä ympäristöön antavat toisaalta omaleimaisuutta, mutta ovat samalla rakentamassa ehjää kokonaisuutta..

Haastateltaessa **Kaarina** ja **Matti Helle** vakuuttivat, että palkintolautakunnan arvio pihan kehittämistavoitteista vastasi täysin niitä näkemyksiä, joita heillä pihaa rakennettaessa oli ollut.

Karu kalliomaasto ja lämmin valoisa sijainti ovat asettaneet siinä määrin tiukat ehdot luontoon istutettaville kasvi- valinnoille, että he ovat pitkälle menevästi pitäytyneet saman sukuisissa lajeissa. Ruukkukasveissa ja perennoissa voi siten kokeilla uusiakin lajikkeita, kuten viime aikoina kirjallisuudessa suositeltua syksyn värin antajaa syklaamia, mikä näyttääkin menestyneen hyvin.

Juuri tänä syksynä on yhteen kallio-poukamaan istutettu useita Rhododentron-muunnoksia, joitten menestymistä on nyt mukava seurata. Tontti liittyy suoraan päätiehen. Kokemuksenne tästä?

Kaks Kerran tieolot Helteitä vähän huolestuttavat. Kevyenliikenteen väylä Vapparintielle välttämättä tarvitaan, mutta vielä enemmän huolestuttaa se, ettei saarten keskustayhteyksistä huolehdita ennen kuin asutusta saarille ollaan lisäämässä, jopa liiankin kanssa. Kun tietä joudutaan ehkä jo lähitulevaisuudessa

uusimaan, sen ja kevyenliikenteen väylän maisemallista sijoitusta on tarkoin harkittava, jotta tärkeä peltoaukeanäkymä säilyisi mahdollisimman muuttumattomana. Tästä samoin kuin väljän maaseutumaisen ilmeen säilymisestä tulee myös huolehtia uutta asutusta suunniteltaessa. Tätä ennen on kuitenkin ratkaistava Kaks Kerran ja muun saariston kytkeytyminen keskustaan.

Kun tontin toinen asukas on puutarhaliikkeen omistaja, millainen työnjako tällaisessa tapauksessa muodostuu oman tontin hoidossa, vai onko sitä? Kaarina Helteellä on suora vastaus: Matti suunnittelee ja istuttaa ja minä sitten kitken ja haravoin. Matti Helle ensin vähän vähättelee suunnittelun osuutta, kun tällaisella tontilla luonto sanelee lähes kaiken, mutta kuitenkin myöntää, että silloin suunnittelussa juuri taitoa mitataan. Jatkuva suunnittelua ja hoitoa vaaditaan myös siinä, että pensaita ja muitakin kasveja on jatkuvasti siirrettävä ja vaihdettava myös siksi, että edelliset varttuvat kokonaisuuden kannalta liian kookkaiksi.

Jos olisitte nyt vasta aloittamassa, tekisittekö jotain toisin? Ostaisin merenranta-tontin lohkaisee Matti. Vaikka Purola ei ole rantatontti, sillä on kuitenkin ranta-oikeus ja kylän yhteinen venevalkama on ihan tuntumassa. Se oli myös keskeinen valintakriteeri jo tonttia hankittaessa. Itse asiassa Helteet ovat ihan tyytyväisiä valintaansa. Heille Purola on varsinainen asuinpaikka, jota täydentää mahdollisuus huonoimpina ”talvipäivinä” siirtyä keskusta-asuntoon. Näitä päiviä ei montaa ole mutta kesäisin he käyvät myös ahkerasti Paraisilla kesämökillä, jolloin pääsee nauttimaan myös veneilystä.

Kun kysyn tonttinne vahvuuksia, saan kummaltakin vähän yllättävän vastauksen: helppohoitoisuus. Ei liian paljon liian paljon hoitoa vaativia kohtia!

Kysyessäni suojaisuudesta, en taaskaan saa etukäteen odottamaani vastausta. Matti selittää miten roskapyytyt ovat nyt saaneet peitteekseen tuijat, miten köynnökset ovat tarpeen suojaamaan parvekeoleskelua liialta auringon poltteelta, mutta liikenteen he eivät miellä aiheuttavan heille melua häiriöksi asti!

Tontin rakkaimmaksi paikaksi kumpikin nimeää eteläisen parvekkeen, mikäli se voidaan käsitellä tonttina, mutta varsinaisella tontilla ilta-auringon puoleisen rakennuksen ja kallioitten muodostaman katvealueen ulkogrilleineen.

Kun utelen tulevaisuuden haaveista, saan kummaltakin heti vastauksena, kun jaksaisimme mahdollisimman pitkään elää tätä tonttia näin. Nykyinen olotila on meille paras mahdollinen. Onnellinen olotila.

Armi ja Juhani Vihervuori

Armi ja Juhani Vihervuoren piha on niitä harvoja, jotka ilmoitettu kilpailuun useamman kerran. Piha palkittiin lomapihana jo vuonna 1998. Toistamiseen se sai palkinnon 2007, nyt omakotipiha. Tämä kuvastaa hyvin sitä kehitystä, joka on Satavan ja Kaksikerran saarilla ollut vallitsevaa näinä aikoina.

Kallioinen, jyrkähkö, pohjoisenpuoleinen tontti, hienot näköalat ja uimaranta ovat tontin lähtökohdat ja reunaehdot.

Näitä oli taitavasti osattu käyttää jo 30-luvulla kun funkkishuvila kallion lalle rakennettiin. Vanhat portaat kytkevät rakennuksen kiinteästi rantaan, mutta vähän korkeammalla sijainnilla on saavutettu suojaisuutta, jota on lisätty ulkoilutilan lasiseinämällä, joka luo koko pihalle miellyttävän tunnelman.

Tämä henki on onnistuttu säilyttämään myös muutosprosessissa, joka on tarvittu asumisen muuntumiseen ympärivuotiseksi ja 30-luvun huvilan saattamisessa vastaamaan omakotiasumisen ja tämän päivän vaatimuksia. Prosessi tapahtuu hiljalleen, mutta luontevuus tuntuu kaiken aikaa säilyneen.

Kun huvilaa aikaanaan rakennettiin, ei pysyvä asuminen luonnollisesti ollut edes mielessä. Tuskin nytkään rakennuksen sijoitukseen olisi tullut suuria muutoksia, pakosta tänään saunan paikka tuskin voisi olla se kun nyt, mutta hyvä on, että rantasaunakin on, mutta talviaikaan pieni sauna ja pulahdus allas asunnon yhteydessä olisi tällaiselle ahkeralle saunojalle paikallaan.

Tällainen 30-luvun funkistalo on tietysti asuntona omaleimainen, mutta tämän päivän, lämpö- ja ilmanvaihtotekniikan nykynormit täyttäen on tuskan takana. Osa puuttuvista säilytystiloista on jouduttu sijoittamaan nyt toteutettuun siipirakennukseen.

Pihakin on lapsuuden ajoista paljon muuttunut. Äskettäin aikaansaatu lisäksi on pieni lampi, joka samalla toimii kastelualtaana, korkeaa kallionlakitonttia kun tahtoo kuivuus kiusata.

Kysymykseen työjaoista ja näkemyseroista pihanhoidossa, saan vastaukseksi, ettei suurista linjoista juuri näkemyseroja

ole, ehkä vähän yksityiskohdista. Juhani pitäisi ruusutarhan ruusutarhana eikä tunkisi orvokkeja joka paikkaan.

Omista tulevaisuuden haaveista jo alussa tuli joitakin esillekin. Yleistä uhkista meriveden säilyminen puhtaana ja uimakelpoisena huolettaa, mutta vielä enemmän alueen rakennetun ympäristön säilymisen viihtyisänä. Juhani pelkää, että havitelluilla tiheyspääöksillä tehdään mahdottomaksi, että niillä ehdoin huomispäivän arkkitehdit eivät enää millään pysty luomaan viihtyisää asumis- ja pihaympäristöä.

Eila ja Esko Iisalo

Eila ja Esko Iisalo, ovat sikäli poikkeuksellisia saaristolaisia, että heillä ei ole merenranta- vaan järvenrantahuvila. Tontin erikoisuuksiin kuuluu korkeahko silokallio, joka muodostaa niemekkeen. Sieltä on komea näköala koko järven pituusakselin suunnassa laskevaan ilta-aurinkoon. Vuonna 1965 he ostivat valmiiksi rakennetun arkkitehti **Pekka Pitkäsen** suunnitteleman huvilan.

Tontille on luonteenomaista kalliomännikkö ja monet siirtokivilohkareet. Näihin puitteisiin ovat niin pienehkö pelkistetty huvila- kuin vielä pienempi saunarakennuskin pyritty sijoittamaan mahdollisimman huomaamattomasti, vaikka saunakin on aivan rannan tuntumassa.

Luonnon hallitseva asema korostuu myös vähäisissä istutuksissa, joissa pensaat ja kalliokasvit on valittu huolella täydentämään luonnon sammal- ja kasvivalikoimaa.

Kaikki, illanistujaistiloineen ja lippu-

tankoineen näyttää olevan ihan oikeilla paikoillaan. Ilta-aurion näköalapaikka on kummankin mielestä näistä rakkain.

Kysymykseeni miten aikoinaan päädyitte paradoksiin järvenrantahuvila saaristossa, Iisalot muistelivat, että he olivat katsomassa useampaakin huvilaa mm. Paraisilla ja lähellä jo lyödä kaupat kiinni. Jossain Yliopiston tilaisuudessa Iisalot muistavat keskustelleensa Ouluun professuuria hakeneen kollegansa Tauno Palvan kanssa Kaksikerran kesämökistä. Mökkipaikan kauneus oli tiedossa, vaikka Iisalot eivät sitä olleet nähneet. ”Jos aiot myydä huvilan Ouluun muutettuasi ilmoita meille” sanoivat Iisalot. ”Olemme kiinnostuneita asiasta”. Myöhemmin Palva oli sopinut jo myynnistä, kun hän muisti keskustelun ja ilmoitti yhtenä lauantapäivänä, että huvilasta on huomiossa lehdessä myynti-ilmoitus. Iisalot päättivät lähteä siltä istumalta katsomaan, ja paluumatkalla ilmoittivat ostavansa sen. Nopeaa kauppaa he eivät ole katuneet.

Perheet olivat varsin toistensa kaltaisia, jonka vuoksi, jos rakennus olisi suunniteltu suoraan Iisaloille, tuskin se olennaisesti nykyisestä poikkeaisi. Rakennuksen sijaintia en ainakaan voi kuvitella mihinkään muuhun kohtaan tontilla.

Esko Iisalo on ollut keskeinen voima järven luonnontilan puolustamisessa. Onko tilanne nyt voitettu? -Niin ei suinkaan voi sanoa, mutta vähäisiä merkkejä paranemisesta on kuitenkin nähtävissä. Kuluvanakin vuotena happi oli tyystin loppu syvänekoissa heinä-elokuussa. Vastoinkäymistä on ollut myös hapetuspumppujen toiminnan suhteen. Järven neuvottelukunta esitti kuluvana vuonna

kosteikon rakentamista järven tuntu-
maan, mutta siitä huolimatta, että hanke
olisi maisemakuvaan pikemmin rikastava
kuin heikentävä, osa maanomistajista ei
sitä hyväksynyt. Kalakanta järvestä on
suhteellisen hyvä, mutta koeravustus on
tuottanut täysin nollatuloksen. Iisalot
totesivat, että ravustus on hauska muis-
tikuva 60-luvun lopulta ennen rapujen
tuhoa. Kalastusta täällä he eivät ole har-
rastaneet.

Pihakirjassa todetaan, että sekä piha
että omistajat ovat vuosien saatossa säily-
neet yhtä hyvin.

Onko jotain ympäristömuutoksia
mielessä? Kyllä rakentamispuuhat rajoit-
tavat korjaustoimiin, mutta niitä toki on
jos rakennukset aikoo kunnossa pitää.
Pihan hoito keskittyy lähinnä luonnon
vaalintaan, eikä mistään työnjaosta per-
heen kesken ole sovittu.

Vaikka Kakskerrassa loma-asutus on
muuttumassa pysyväksi asumiseksi, tätä
vaihtoehtoa Iisalot eivät ole harkinneet.
Mökki on vain kesää varten, mutta sil-
loin asutaan todella Kakskerrassa kesä-
kuun alusta elokuun loppuun asti. Siel-
tä tehdään myös moottoriveneretkiä
merelle. Talvella mökin käyttö rajoittuu
huoltokäynteihin.

Kysymykseen Kakskerran tulevai-
suudesta he toteavat aluksi, ettei se enää
kosketa paljon heitä vaan siirtyy jälkipol-
ville. Kuitenkin tarkemmin ajateltuaan
he totesivat, että tiivis asutus saattaa olla
vakava uhka, etenkin järven suojelulle.

Riitta ja Erkka Syvälahti

Riitta ja Erkka Syvälahti ovat myö-
hemmin hankkineet omistukseensa osan
tonttia, joka on 90-luvun alussa palkittu
pihakilpailussa lomapihasarjassa.

Silloin todettiin, että tontille on
luonteenomaista hienosti vaalittu ranta-
kalliomaaisema., jossa varovaiset täyden-
nysistutuksetkin ikään kuin häviävät var-
sinaisuusomalaiseen rantamaaisemaa.

Tontti on myöhemmin jaettu, ja
kummallekin osuudelle rakennettu lisää,
mutta rantakalliosta hallitseva osuus on
siirtynyt juuri Syvälahtien omistukseen.
Vaikka rohkeasti rantakalliolle sijoitettua
huvilaa on vielä laajennettukin, se on
kuitenkin tapahtunut niin luonnon eh-
toja kunnioittaen, että alkuperäishenki
on edelleen säilynyt, männyt ja kalliot
ovat koskemattomina paikoillaan. Jopa
rakennuksen rohkea väritys ja laiturinkin
taitava sijoitus luonnon tarjoamaan kal-
lionkoloon ja vielä usein kohtalokkaat
pihakoristeet muodostavat kaikki sopu-
suhtaisen kokonaisuuden.

Syvälahdet ovat pieteetillä jatkaneet
Dambergien perinteitä. Hyvin maise-
makuvaan sopeutetut tyylikkääät koriste-
esineet ovat kuitenkin aihepiirinä lisäys,
joka sekin käy esimerkiksi siitä miten
koriste-esineet voivat todella täydentää
maisemakuvaan.

Unelmatorppa järven rannalla

Leo Ekströmin unelmatorppa järven itäpäässä (1. palkinto lomasarjassa v. 1994) istuu edelleen yhtä hienosti ympäristöönsä kuin 15 vuotta sitten. Tallella on sykähdyttävän kaunis kokonaisuus: punainen tupa hyvässä kunnossa viitteellisine punaisine riukuaitoineen vihreän, paikan hengen mukaisesti hoidetun pihapiirinsä keskellä, järven pilkottaessa takana, hedelmätarhan toisella puolella.

Virallisesti isäntä on vaihtunut emännäksi, Leo Ekströmin tytär **Anneli Vuorela** perheineen asuttaa nyt tätä Monnoisten tilan entistä torppaa. Pikkuinen, sievä rantasauna aivan veden äärellä lämpiää usein paitsi entiselle isännälle, myös kolmanteen polveen kuuluville kuudelle lapsenlapselle. Ranta kuuluu olevan kaikkien ehdoton suosikkipaikka.

Mitään ei pihapiirissä muutettaisi, kaiken on havaittu toimivan hyvin, ”on juuri niin kuin olla pitää,” sanoo Anneli Vuorela, joka puolisoineen pääasiallisesti pitää paikkaa kunnossa nyt, kun 93 ikävuotta jo jonkin verran painavat isää.

Kaikki todella on niin kuin olla pitää. Ajatukseen on helppo yhtyä. Kesäpäivien vietto tässä torpassa ja tässä ympäristössä taitaa todella olla Suomen suven nautintaa parhaimmillaan.

Vanhan Ollilan maatilaidylli

Vanha Ollilan pihapiiri sai v. 1994 1. palkinnon maatilasarjassa, joka sarja sittemmin poistui kokonaan kilpailusta, kun katsottiin, että sarjaan ei tahtonut Turun kaupungin alueelta enää löytyä tarpeeksi osanottajia vertailuaineistoksi.

Vanha Ollila on kuitenkin yhä visuaalisesti entisaikojen maatilaidylliä parhaimmillaan, joskin varsinainen toiminta on jo täälläkin loppunut. Entisen suljetun pihan ympärille sijoittuvien nykyisten rakennusten rykelmä palvelee omistajasuvun kesäasumistarpeita.

Vanhan Ollilan emäntä **Alice Mäkinen** vastaa puhelimeen pirteän oloisesti. Hän sanoo surevansa talojen harmaata ulkoasua. Toimittaja taas kovasti kehuu tätä harmaata idylliä, kun katto ja vanhat hirsiseinät kuitenkin ovat rakenteellisesti kunnossa. Pihaakaan ei aina ehditä niin kovasti enää hoitaa. Tähänkin täytyy toimittajan huomauttaa, että pihan ulkoasu on kerrassaan hieno ja sopiva juuri tämän rakennusryhmän henkeen. Piha ja talot muodostavat aidon, herkän kokonaisuuden.

Piha tuntuu 15 vuodessa jopa ”parantuneen.” Istutukset ovat juuri sopivasti hoidettuja tai osin villiintyneitäkin ja ovat paikalle hienosti sopivia lajikkeita, kuten juhannusruusuja, lupiineja ja vanhoja hedelmäpuulajikkeita. Mitään ylimääräistä, paikan hengelle vierasta ei näy.

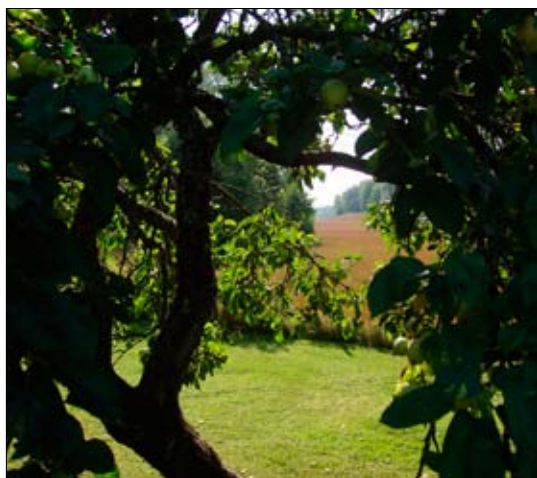
Koko ympäristö henkii suurta rauhaa ja harmoniaa.

*Kaarina ja Matti Helle, omakotisarja,
kunniamaininta v. 1994*

*Tuula ja Lasse Aaltonen, omakotisarja,
I palkinto v. 1991*

Kaksikerran pihoja

*Soile ja Heikki Ruola,
omakotisarja, I palkinto v. 1994*

**Pihakilpailuissa
menestyneitä
Kaksikerran pihoja,
tekstit ja kuvat
Raimo Narjus ja
Ritva Nummiora**

Else ja Bertel Gardberg, lomapihasarja, II palkinto v. 2002

*Eila ja Esko Iisalo, lomapihasarja,
I palkinto v. 1998*

*Irma ja Pauli Damberg (Riitta ja Erkkä
Syvälahti), lomapihasarja,
kunniamaininta v. 1991*

Alice Mäkinen, maatilararja, I palkinto v. 1994

*Leo Ekström (Anneli Vuorela), lomapihasarja,
I palkinto v. 1994*

*Armi ja Juhani Vihervuori, lomapihasarja,
II palkinto v. 2007*

Kakskertaseura osallistuu JOY-Kulttuuriympäristökampanjaan

Vuonna 2010 toteutetaan eri kansalaisjärjestöjen järjestämä kulttuuriympäristökampanja. Kampanjan nimi on JOY (Jokaisen Oma Ympäristö). Kampanjaa koordinoi Suomen Kotiseutuliitto ry, jonka jäsen Kakskertaseurakin on.

Miksi kampanja?

JOY-kampanjan tavoitteena on

- Nostaa kulttuuriympäristön arvostus samalle tasolle luonnonympäristön arvostuksen kanssa, myös laissa.
- Parantaa kulttuuriympäristöä vaalivien järjestöjen, viranomaisten, yritysten ja muiden tahojen yhteistyötä.
- Muodostaa kansalaisten ja järjestöjen toimintaverkosto, jossa on mukana satoja tuhansia ihmisiä www.joy2010.fi

Mitä kampanjassa tehdään?

JOY-kampanjan idea on, että siihen mukaan ilmoittautuneet yhteisöt järjestävät kampanjan merkeissä omia tapahtumia, toimintoja, hankkeita tai koulutuksia vuoden 2010 aikana, tai tuottavat aiheeseen liittyvää aineistoa, esimerkiksi julkaisuja tai artikkeleita tiedotusvälineille www.joy2010.fi

JOY-kampanja on tiiviissä yhteistyössä ympäristöministeriön koordinoiman Euroopan rakennusperintöpäivät -hankkeen kanssa. Rakennusperintöpäivän teemana vuonna 2010 on *Rakennettu*

maisema. Kokovuotisen kampanjan yhdeksi huippuhetkeksi suunnitellaan syyskuun toista viikonloppua 2010. Tuolloin kaikki mukana olevat järjestöt ja toimintaryhmät tulevat näyttävästi esiin kampanjan teemojen merkeissä www.skr.fi

Kakskertaseuran hallituksen ajatuksena on, että seuran ensi vuoden toiminnan runko voisi rakentua JOY-kampanjavuoden teemojen ympärille. Myös kesän Kakskerta-päiville voitaisiin näistä teemoista saada uutta sisältöä.

Seuraavassa on esitelty muutamia JOY-kampanjan teemoja ja ideoita sovellettuina Kakskertaan.

Varmasti ainakin osa näistä olisi toteuttamiskelpoisia.

1. Kävelyreitit ja opastetut kävelyt

Kävelyreitit lähtisivät eri paikoista (esim. Harjattula, Brinkhall, Myllykylä, Höyttinen).

Kävelyreiteille järjestettäisiin opastetut kävelyt, joiden aikana asiantuntijat kertovat reitin varren luonnosta, rakennuksista ja historiasta.

2. Kaunein ympäristö-kilpailu

Kilpailu voisi olla kaikille avoin valokuvakilpailu ja esimerkiksi piirustuskilpailu koululaisille.

Kilpailutöiden näyttely ja palkintojen jako voisi olla Kaksikerta-päivien yhteydessä tai syyskuussa pidettävässä Euroopan rakennusperintöpäivän tapahtumassa.

Kuvattavan ympäristön pitää olla Kaksikerran alueelta.

3. Viisi ylpeydenaihetta

Kaksikerrassa

Ihmisiä pyydetään kertomaan Kaksikertaseuran nettisivulla, mitkä ovat heidän mielestään Kaksikerran viisi ylpeydenaihetta. Kootaan vastaukset yhteen ja julkaistaan eniten mainintoja saaneet ylpeyden aiheet nettisivulla ja 2x-lehdessä. Tietoa voi hyödyntää myöhemminkin.

4. Kaksikerran hautausmaan inventointi

Hautausmaan systemaattinen inventointi antaisi meille paljon tietoa Kaksikerran menneisyydestä. Tällaisen inventoinnin tekemiseen on olemassa hyviä ohjeita.

5. Kaksikerran tiilentekopaikat

Tiedämme, että Kaksikerrassa tiilenpoltto on ollut aikoinaan tärkeä elinkeino. Mutta miten paljon tiedämme tiilenpoltosta Kaksikerrassa? Missä ovat vanhat tiilenpolttopaikat? Ne voisi inventoida ja merkitä kartalle. Miksi tiiliä täällä poltettiin? Mihin niitä vietiin jne? Tietoa tästä esimerkiksi nettisivulle.

6. Kaksikerran teollisuushistoriaa

Kaksikerran Myllykylässä on toiminut aikoinaan yksi Suomen ensimmäisistä paperitehtaista.

Mitä tiedämme siitä? Mitä muuta teollisuutta Kaksikerrassa on ollut? Näistä voisi tehdä juttua esimerkiksi nettisivulle.

7. Luontoretki Kulhoon

Tällainen retki on muutama vuosi sitten toteutettu, mutta sen voisi tehdä taas ensi vuonna uudelleen.

8. Kotiseutuaakkoset

Paasikivi-Opiston media-assistenttiopiskelijoilla on menossa parhaillaan yrityskurssi, jonka ideana on, että eri opiskelijaryhmät perustavat oikeita pieniä yrityksiä, joka tuottaa erilaisia tuotteita ja palveluja. Yhden ryhmän ideana on tuottaa Kaksikerran kotiseutuaakkoset. Jokaisen aakkosten kirjaimen kohdalle tulisi pieni Kaksikertaan liittyvä kertomus visualisoituna esimerkiksi valokuvalla. Kotiseutuaakkoset voisi olla vaikkapa seinälle kiinnitettävä juliste tai käteen sopiva esite.

Kaksikertaseura on luvannut antaa opiskelijayrittäjille asiantuntija-apuaan aakkosten sisällön rakentamisessa. Opiskelijat itse hoitavat kaiken muun. Kun kotiseutuaakkoset valmistuvat, Kaksikertaseura voisi ostaa tuotetta sovittavan määrän.

9. Maaseutumiljöön muutos

Kaksikerrassakin maaseutumiljöö muuttuu koko ajan. Monin paikoin vanha viljelymaisema muuttuu luonnonniityiksi

ja tulevan kaavoituksen myötä Kakskerran maisema tulee muuttumaan kiihtyvällä vauhdilla rakennetuksi maisemaksi.

Tämä maaseutumiljööön muutos Kakskerrassa pitäisi jotenkin dokumentoida.

10. Kulttuurimuistomerkit

- Pyhät paikat

Löytyykö Kakskerrasta merkittäviä kulttuurimuistomerkkejä? Onko täällä pyhiä paikkoja?

Tätä voisi selvittää muun muassa kyselemällä kakskertalaisilta.

11. Euroopan rakennusperintöpäivän tapahtuma

Järjestämme tapahtuman tai olemme mukana mahdollisessa Kakskerrassa järjestettävässä yhteistapahtumassa vuoden 2010 rakennusperintöpäivänä. Teemana *rakennettu maisema*.

12. Nettisivujen uudistaminen

Kakskertaseuran sivuja pitäisi uudistaa ja saada ne informatiivisemmiksi. Yhtenä tavoitteena olisi vuorovaikutteisuuden lisääminen nettisivuilla kävijöiden välillä, jolloin sivuja voisi käyttää nykyistä monipuolisemmin.

Otamme mielellämme 2x-lehden lukijoilta vastaan kommentteja edellä esitelyihin ideoihin. Jos sinulla on muitakin hyviä ideoita, ole hyvä ja kerro niistä.

Kerro myös, jos olet itse kiinnostunut olemaan mukana näiden ideoiden käytännön toteuttamisessa. Tekijöitä aina tarvitaan!

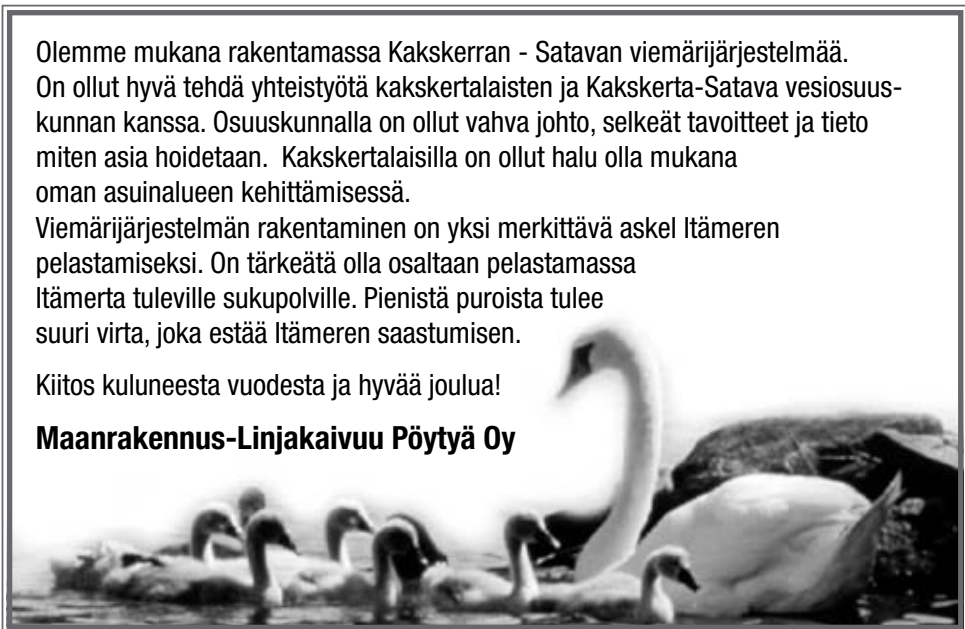
Yhteydenotot joko Kakskertaseuran nettisivun kautta www.kakskertaseura.fi tai suoraan Historia- ja kotiseututoimikunnan puheenjohtajalle Heikki Toimille heikki.toimi@harjattula.fi, gsm 040 706 1762.

Olemme mukana rakentamassa Kakskerran - Satavan viemärijärjestelmää. On ollut hyvä tehdä yhteistyötä kakskertalaisten ja Kakskerta-Satava vesiosuuskunnan kanssa. Osuuskunnalla on ollut vahva johto, selkeät tavoitteet ja tieto miten asia hoidetaan. Kakskertalaisilla on ollut halu olla mukana oman asuinalueen kehittämisessä.

Viemärijärjestelmän rakentaminen on yksi merkittävä askel Itämeren pelastamiseksi. On tärkeää olla osaltaan pelastamassa Itämerta tuleville sukupolville. Pienistä puroista tulee suuri virta, joka estää Itämeren saastumisen.

Kiitos kuluneesta vuodesta ja hyvää joulua!

Maanrakennus-Linjakaivuu Pöytyä Oy

Liisa Nummela

Haluammeko pitää palveluja saarillamme?

1.5.2009 Satavassa aloitti uusi yrittäjä, **Irina Kirsina**, kun Tarmo kyläkaupamme ja postimme oli jo aiemmin sulkenut ovensa lopullisesti. Irina uskalsi kuitenkin aloittaa vanhassa kauppakiinteistössä, asiakkaille tutussa ja helppossa paikassa, Irinan kahvilan, jonka yhteydessä toimii kyläkauppa. Liiketilat on remontoitu kunnolla ja nyt liiketilat ovat tosi siistit ja valoisa. Kesällä kaupassa käy paljon ohikulkijoita. Saareen menijöillä on usein asiaa hakea ne viimeisen jutut: kerma, karkit pullat, makkarat, juomat... Ja ohiaijajankin jäätetelöhammasta voi kummasti kolottaa matkan varrella, kun tietää, ettei tämän kaupan jälkeen enää tule uutta tilaisuutta ennen paluu matkaa. Keväällä ja kesällä vielä riittää pysähtyjiä pikku ostoksille, mutta entäs

nyt syksyllä ja talvella, kun kesäasukkaat ja veneilijät ovat jättäneet saaremmen? Irinan kahvila ja kauppa on hiljainen. Kahvila ja kauppa ovat talvella auki arkisin klo 9 -17 ja lauantaisin 10-17. Kahvilassa on tarjolla joka päivä keitto ja kotiruoka lounas. Keittoa kuluu talvella kuulemma enempi ja ruoka ruokaa kesällä. Asiakaina näin talvella on satunnaisesti saarillamme työskenteleviä työmiehiä, joten ruoan määrän arviointi on vaikeaa.

Haastattelin Irinaa, kun puuhanaisemme **Marjatta Männistö** oli ottanut minuun yhteyttä vietyään Tiistai-kerhon tutustumaan Irinan kahvilan antimisiin. Tiistai-kerho oli aterioinut kahvilassa ja ollut tavattoman tyytyväinen sen ruokaan. Marjatta oli tutustunut paremmin itse Irinaan ja houkutelut hänet kerto-

maan itsestään ja taidoistaan. Irina on koulutukseltaan kokki ja vaatturi. Haastattelussa selvisi, että Irinalta saa tilata tarjottavat niin arkeen kuin isompaan tai pienempään tilaisuuteen. Hän valmistaa voileipäkakut ja makeat kakut tilaajan omiin astioihin samoin kuin muutkin ruuat. Jutustelussamme selvisi, että kahvilasta voi ostaa myös mukaansa omaan astiaan päivän keiton tai pääruuan. Hyvä kuitenkin olisi ilmoittaa etukäteen puh. 044 0933 996, jos haluaa varmistaa, että ruokaa riittää. Tätä palvelua aion ainakin itse hyödyntää, kun kotona on keittotaidoton mies ja vastahakoisille ei vielä ole ollut kokkikurssia. Ei tarvitse kauppareissusta väsyneenä heti alkaa valmistaa ruokaa vaan voi asettaa kotiruuan suoraan tarjolle nälkäisille odottajille.

Ensimmäiseksi ei olisi tullut mieleen mennä housut kainalossa kahvilaan ja sanoa, että jokunen sentti tarttis saara punteista pois, ettei kompastu. Mutta nyt tuli mieleen, kun olin jo kuulut, että sellaistaakin palvelua on matkan varrella tarjolla. Irina kertoi, että hän kyllä tekee kaikenlaisia korjaus- ja paikkaustöitä, mutta hänellä on valmiudet tehdä myös uusi vaate asiakkaan kankaasta. Hän toivookin, että tulisi uusia asiakkaita kyselymään ja tuomaan töitä. Eikö olekin hieno uusi palvelu ja helpposa paikassa matkan varrella, ei edes parkkiongelmia.

On ymmärrettävää, ettei saartemme asukkaat, jotka tulevat kaupungista suurten supermarkettien ohitse säästä ostoksiaan pieneen kyläkauppaamme, jonka valikoima on sesonkiaikanakin hyvin rajallinen. Mutta voimme auttaa ratkaisevasti kauppa ja kahvilapalvelujen säilymiseen saarillamme, kun nyt hyö-

dynnämme kauppiamme monipuolisuutta. Kauppiamme on paluumuuttaja ja hyvin varovainen: hän tunnustelee maaperää eikä ole oikein uskaltanut vielä markkinoida itseään. Minusta meidän on syytä rohkaista häntä ja osoittaa, että hänen tarjoamilleen palveluille on kysyntää. On meistä vakiasukkaista kiinni onko omilla saarillamme kahvila, kauppa ja vaatteiden ompelu- ja korjauspalvelu vielä tulevaisuudessakin. Minä en ainakaan enää kompastele uusien housujeni liian pitkiin lahkeisiin.

Joulutervehdys

Ahola Jussi

Arasola Pia ja Jaakkola Seppo

Kaksikerran Kotiseutuyhdistys ry

Kaksikerran tiistaikerho

Mirja Koivunalho

Tanja ja Risto Koivunen

Pirjo Laakso-Salmi

Kokko Virve

Kuokkanen Martti ja Maija

Monnonen Eila

Monnonen Markku

Tarja ja Seppo Muurinen

Tina Mäkelä

Hannu Suhonen

Liisa ja Jaakko Nummela

Paula Palmroth

Raatikainen Tuula

Jarmo Suominen

Heikki Toimi

Pirkko Varjonen

Pekka Varjonen

onninen

mukana yhteistyössä
Kakskerta-Satava vesiosuuskunnan kanssa
rakentamassa paineviemäriä alueellenne

Puhtaampien vesien puolesta.

www.onninen.fi

*Hirvensalon
apteekki
toivottaa*

*Rauhallista Joulua
ja
Terveellistä
Uutta Vuotta
2010*

Avoinna
ma-pe 9-19
la 9-15
su suljettu

**HIRVENSALON
APTEEKKI**

Pitkäpellonkatu 2
Moikoisten liikekeskus
20900 Turku
Puh. (02) 284 4666
Fax. (02) 284 4669

2X - LEHTI

Julkaisija: Kakskertaseura ry

Toimitus:

päätoimittaja

Raimo Narjus

email raimo.narjus@netti.fi

Liisa Nummela

toimitussihteeri

email liisa.nummela@pp1.inet.fi

Ritva Nummiora

email ritva.nummiora@turku.fi

kakskertaseura@kakskertaseura.fi

www.kakskertaseura.fi

Lehden ulkoasu ja taitto: Päivi Satto, Karhukopio Oy

Painopaikka: Karhukopio Oy, 2009

www.sarokas.fi

SAROKAS

Taito o Palvelu o Asiantuntemus

Polttolaitoksenkatu 17, Turku.

Puh. 275 2050. Ark. 8-18, la 9-14.

Nyt Kakskertaseuran jäseneksi!

Seuran varsinaiseksi jäseniksi pääsee toimialueellamme joko vakinaisesti tai osan vuotta asuva tai työskentelevä henkilö tai muutkin seuran tarkoituksiperät hyväksyvät henkilöt, jotka seuran hallitus hyväksyy.

Jäsenmaksu on 17 euroa vuodessa perheen pääjäseneltä ja muilta jäseniltä 3 euroa/jäsen. Kannatusjäsenmaksu on 85 euroa. Jäsenetuna tulet saamaan 2X -lehden. Postitamme myös säännöllisesti jäsentiedotteita informoidaksemme jäseniämme ajankohtaisista asioista.

Olemme yhdistyksenä Turun Pientalojen Keskusjärjestön ry:n (TPK:n) jäsenyhdistys, jonka neuvottelemat jäsenedut kuuluvat myös Kakskertaseuran jäsenille. TPK on neuvotellut mm. sähkösopimuksen Turku Energian kanssa. Sähkösopimuslomakkeita saa tilata osoitteesta kakskertaseura@kakskertaseura.fi (sopimus edellyttää jäsenmaksun suorittamista).

Ilmoittaudu jäseneksi täyttämällä alla oleva lomake. Lomakkeen voit lähettää hallituksen jäsenille tai jättää Satavan kyläkaupan ulkoseinässä olevan Kakskertaseuran postilaatikkoon. Myös kotisivuillamme www.kakskertaseura.fi voit liittyä jäseneksi.

LIITYN JÄSENEKSI

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero- ja toimipaikka _____

Puh. koti _____ työ _____ kesä _____ muu _____

Sähköpostiosoite _____

Perheen lisjäsenet _____

Jos olet kesäasukas, missä saarella asut? _____

KAKSKERTASEURA RY:N HALLITUS 2010

MIRJA KOIVUNALHO, puheenjohtaja
Laaksluomantie 8
20960 Turku

koti 258 8376 fax 258 8872
työ 238 1070
gsm 040 579 4322
email mirja.koivunalho@kolumbus.fi

TINA MÄKELÄ, varapuheenjohtaja
Kakserrankirkkotie 14
20960 Turku

koti 258 8581 gsm 040 747 0135
fax 258 8540
email tina.makela@pp.inet.fi

JARKKO KOSKINEN

Peltolantie 6 D 124
20720 Turku

email jakos@utu.fi

SARI LAAKSO

Kollimetsäntie
20960 Turku

koti 258 8488
gsm 050 382 8885
email sari.laakso@pp2.inet.fi

PIRJO LAAKSO-SALMI

Vapparantie 125
20960 Turku

gsm 0400 707 199
email pirjo.laakso-salmi@pp.inet.fi

JAANA MAJATIE

Höyttistenrannantie 23
20960 Turku

koti 258 8900
gsm 045 673 3939
email jaana.majatie@kaks kertaseura.fi

SEPPO MUURINEN

Monnoistentie 5
20960 Turku

koti 258 7805
gsm 0400 763 822
email seppo.muurinen@pp1.inet.fi

LIISA NUMMELA

Korterannantie 55
20960 Turku

gsm 050 555 8628
email liisa.nummela@pp1.inet.fi

JARMO SUOMINEN

Eristäjänmutka 9a
20320 Turku

koti 239 5050
gsm 0400 527 703
email jarmo.suominen@pp3.inet.fi

HANNU TENHO

Apajantie 24
2096 Turku

työ 258 8600
gsm 040 7289 186
email ark.tenho@pp.inet.fi

HEIKKI TOIMI

Tiilitehtaankatu 19
20360 Turku

koti 253 9030 gsm 040 706 1762
työ 020 748 8607 keskus 020 748 8600
email heikki.toimi@harjattula.fi

Tavallista parempi Ruokakauppa

Samassa kiinteistössä kanssamme palvelevat myös

Vanha Kaks Kerrantie 1, puh. 020 751 3860

ark. 7-21, la 7-18, su 12-18 (21)

Puhelun hinta 0207-alkuisiin numeroihin lankapuhelimesta 8,21 senttiä/puh. + 6,90 senttiä/min. (sis.alv 22%)
ja matkapuhelimesta 8,21 senttiä/puh. + 14,90 senttiä/min. (sis.alv 22%)

**VIOSIJUHLAT, SUKUJUHLAT, KOKOUKSET, MAJOITUKSET.
RANTASAUNAT ja UUTUUTENA UIMAHALLI KAHDELLA
SAUNALLA LÄMPIÄVÄT KOKO TALVEN. TERVETULOA!**

**Ps. Tervetuloa Tapanintansseihin 26.12. klo 20.00 Tallin Vintille!
Tanssimusiikista vastaa Tauno Huhtalla Band (ei pääsymaksua)**

A oikeudet

WWW.HARJATTULA.FI

**Uudet liikuntalajit: Vesijumppa, bailatino, lisätiedot:
www.kaks kertaseura.fi**

